

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№ 0101-127

16.07.2018 г.

ДО

Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
В 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КН-853-09-11/10.07.18 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Зх № 14-853-09-11
дата 16.07.2018 г.

Г-Н ПЕТЬР КЪНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
В 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КИП-853-01-36/09.07.2018 г.

СТАНОВИЩЕ

Относно: Законопроект за допълнение на Закона за висшето образование № 854-01-66/06.07.2018 г., внесен от Милена Дамянова и група народни представители

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КЪНЕВ,

Министерството на образованието и науката изразява следното становище по Законопроект за допълнение на Закона за висшето образование № 854-01-66, внесен от Милена Дамянова и група народни представители на 06.07.2018 г.:

Подкрепя идеята за привличане на бизнеса при провеждане на образователния процес във висшите училища. Внесеният законопроект е в съответствие със заложените цели в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 - 2020 година, и по-конкретно с цел 5.3. Изграждане на устойчива и ефективна връзка

между висшите училища и пазара на труда и постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование. С участието на специалисти от практиката подготвяните кадри ще бъдат обучавани съобразно нуждите на пазара на труда, а учебните планове и програми ще станат по-гъвкави и адаптивни в зависимост от динамично променящите се изисквания на бизнеса и обществото.

С цел прецизност предлагаме в редакцията на предложената ал. 5 на чл. 52 (§ 4 от законопроекта) да се посочи изрично, че специалистите от практиката се привличат за преподавателска дейност. По този начин ще се осигури яснота и разпоредбата ще се приведе в съответствие с разпоредбите на чл. 52, ал. 1 и 4, в които изрично е посочена основната функция на гост-преподавателите и хоноруваните преподаватели.

16.7.2018 г.

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ДОКУМЕНТ

X

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

Signed by: Tanya Kirilova Metodieva-Mihaylova

Председател на

Комисия по Образованието и науката

Относно: Предложение за ЗИД на

Закона за висшето образование

Ставовище на Сдружение „Лидери за европейско образование“ относно
Предложение за ЗИД на Закона за висшето образование

УВАЖАЕМА Г-ЖО. ДАМИЯНОВА

На 06.07.2018г. в Народно събрание на Република България е внесен законопроект за приемане на изменения и допълнения в Закона за висшето образование с ви. №854-01-66 от 06.07.2018г.

Във връзка с него, Ви приоставям настоящото становище, като моля същото да бъде поведено до знанието на членовете на комисията по образование и наука и до другите народни представители.

С внесеният законопроект се предлага „изявени представители на бизнеса“ да могат да водят до 20 % от общия хорариум на учебните часове при обучението на магистри и до 10 % при бакалаври. Едно от другите изменения е възможността работодателите да разполагат с право на предложения за обновяване на учебните планове и програми. Нововъведението има и при състава на държавните комисии за провеждане на държавен изпит или за защита на дипломна работа. В тях вече могат да участват и „представители на работодателите“. Предвидено е, утвърдени специалисти от бизнеса да се включват в постоянните комисии на Националната агенция за оценяване и акредитация.

Оценяваме положително законодателната инициатива, породена от дискусията по време на Националната среща на тема „Проблеми и перспективи пред висшето образование у нас“ в Народното събрание на 03.07.2018г.

Въпреки това, считаме предлагания законопроект за необоснован и неочакваният на изискванието на Закона за нормативните актове и поради това, следва текстовете му да бъдат прецизираны.

В §1, 4 се използва понятието „изявени специалисти от практиката“. Това понятие не е известно в българската правна уредба и считаме, че ще допринаесе за противоречиво тълкуване. В преходните и заключителните разпоредби няма легална дефиниция за този термин. Поради това предложенията, не отговарят на изискванията уредени в Указ №863 за прилагане на Закона за нормативните актове, а именно чл. 37 ал.3. Так изрично е уредено, че при съмнения относно смисъла на употребена дума или израз с допълнителна разпоредба се определя смисълът им за съответния нормативен акт. Разделението на „изявени“ и „неизявени“ представители на бизнеса е предпоставка за субективност при избора на съответно лице за преподавател във висше

училища. Икономията може да доведе до множество конкурси, които могат да се обжалват пред суда по реда на Административно-процесуалния кодекс.

Необходимо е държавата да е регулатор на отношенията и на следи за качеството на съответните представители. В противен случай, ще бъдем изправени пред възможността ръководството на високите училища да си разнишат едни удобни правила за тези процедури. Но този начин процесът ще се спорочи със съмнителни изборни процедури.

Всички това, предлагаме да се изгответ национални изисквания за лицата, живеещи на преледарат ръките училища. Те могат да бъдат нормативно установени по подобие на изискванията за специалност „силни“ по отношение на производството по нестстоищевидни уредения в чл.655 ал.3 от Търговския закон. Нужно да се уреди в правомощията на министъра на образованието и науките, да създади списък с лицата, които могат да бъдат назначавани за представители към висши учебни заведения без необходимата научна степен.

Идентични и проблеми в б. 2.1., където е използвано понятието „представител на работодателите“. Не е изключено приложението на това понятие, всето със сериозен проблем. За време на пример, един Юридически факултет в гр. София. Напълно е разширена извънната, над 20 адвокатски кабинети, да представляват своите интереси във външнестранните на учебните програми и планове в градния отрасъл, който е най-занесен за съответните кабинети. От адвокатските пружества, могат да предложат и лектори за част от общия хорариум на новоприетите лекционни курсове. Изборът на съответните органи ще бъде сериозно затруднен от ласетните идеи за подобряване на учебните програми, а и се създават възможности за корупционни практики.

Всички това считаме за необходимо да съде нормативно установено, какъв разбира законодателят под „представител на работодателите“ и да се постави някакви рамки за тази възможност. Освен това напомняме, че има и т.нар. регулирани специалности като например „Право“, „Медицина“, „Дентална медицина“, „Фармация“ и „Здравни грани“ и др. При тези направления има специални правила, които влизат в колизия със предложенията в законопроекта. За пример може да бъде посочен чл.9 ал.2 във вр. с ал.3 от Наредба №1 от 21.01.2015г. за прилагане на специалност в системата на здравеследването. Там изрично е посочено, че „учебните програми се разработват от националния консултант по съответната специалност, а когато няма определен такъв – от председател на изпитна комисия за държавен изпит за специалност, определен от министъра на здравеопазването.“ В ал.3 на същата разпоредба, гори изрично е записано, че програмите се съгласуват със съответната съсловна организация. При учебните програми за военномедицинските специалности, разработването е изключителна дейност на Военномедицинската академия.

Необходимо е да се направи по-изложен анализ за особените правила при регулираните специалности и направления, които могат да влязат в противоречие с предложението за изменение и допълнение на ЗВО.

Вярваме, че нашите предложения ще бъдат възприети под внимание в името на интересите за обществото от развитието на висшето образование 'към практическа насоченост'.

Горески сме лично да представим допълнителни аргументи при необходимост и да дадем имена на други нововъведения в нормативната уредба на висшето образование. Можете да се свържете с нас' на hellooleobulgaria.org.

С уважение:

УС към Сдружение „ОЛЕО“

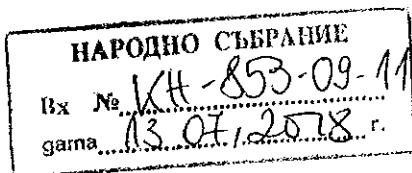

**АСОЦИАЦИЯ
НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

1527 София, ул. Тракия №15, ет.1.
тел./факс: (02) 963 37 52, 963 37 56
e-mail: bica@bica-bg.org
www.bica-bg.org

Изх. № 304/13.07.2018 г.

**ДО
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА,
ПРЕДСЕДЕТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА ПРИ 44-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

На Ваш изх. № КН 853-09-11/10.07.2018 г.

Относно: Законопроект за допълнение на Закона за висшето образование, № 854-01-66, внесен от Милена Дамянова и група народни представители на 06.07.2018 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

Подкрепяме приложения законопроект за допълнение на Закона за висшето образование, № 854-01-66, внесен от н.п. Милена Дамянова и група народни представители на 06.07.2018 г., и споделяме разбирането, че ангажирането на изявени специалисти от практиката в образователния процес ще допринесе за по-високото му качество.

Същевременно не считаме, че предлаганите допълнения са най-необходимите, нито най-належащите. Според нас далеч по-важни са въпроси като обвързването на държавния план-прием с кадровите потребности на бизнеса, регламентирането на ангажимент (икономически стимули) на завършващите да работят в българската икономика, повишаването на ролята на министъра на образованието и науката при решаването на кадрови въпроси във висшите училища, при запазване на тяхната автономия.

Във връзка с изложеното предлагаме на Вашето внимание конкретни предложения за допълнителни изменения и допълнения в Закона за висшето образование, които се подкрепят и от други национално представителни работодателски организации и които, вярваме, ако бъдат приети, ще допринесат за качествено подобрение в българското висше образование.

Приложение: съгласно текста.

С УВАЖЕНИЕ,

**ВАСИЛ ВЕЛЕВ,
ПРЕДСЕДЕТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ
НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

1527 София, ул. Тракия №15, ет.1.
тел./факс: (02) 963 37 52, 963 37 56
e-mail: bica@bica-bg.org
www.bica-bg.org

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

за изменения и допълнения в Закона за висшето образование

§ 1. В член 9 алинея 4 добива следната редакция:

„(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) Броят на приеманите за обучение студенти и докторанти по ал. 3, т. 6, буква "а" се утвърждава по държавни висши училища, по професионални направления, по специалности от регулираните професии и по форми на обучение, като общият брой на приеманите не може да надхвърля половината от завършващите средно образование за съответната година, намален с броя на заявените за обучение в частни висши училища и е в зависимост от:“

§ 2. В член 24, ал. 2 се добавя второ ново изречение със съдържание:

„Ректорът се избира и назначава от министъра на образованието и науката между три предложени от Общото събрание кандидатури.“

§ 3. В член 24, ал. 4 добива следната редакция:

„(4) (Доп. - ДВ, бр. 48 от 2004 г.) Правомощията на ректора на висшето училище се прекратяват с мандата на Общото събрание, което е предложило съответната кандидатура на министъра на образованието и науката. В този случай ректорът изпълнява функциите си до избора на нов ректор, но за не повече от два месеца.“

§ 4. Член 35 добива следната редакция:

„Чл. 35. (1) Ректорът, заместник-ректорите, деканите и ръководителите на звена, както и членове на академичния съвет и на факултетния съвет във висше училище се освобождават по тяхно желание или могат да бъдат отзовани преди изтичане на мандата.

(2) Отзоваването на ректор се извършва с мотивирана заповед на министъра на образованието и науката, а на заместник-ректорите, деканите и ръководителите на звена, както и на членове на академичния съвет и на факултетния съвет - с решение на органа, който ги е избирал, прието с мнозинство повече от половината от списъчния му състав.

§ 5. В Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование се създава § 4к:

(1) Преди записване на новоприетия студент в държавно висше училище се сключва договор между него и Министерството на образованието и науката. Договорът се сключва по образец, утвърден от министъра на образованието и науката, и съдържа:

а) условията за финансиране от държавния бюджет на обучението на студента в приелото го висше училище за целия период на обучение до придобиването на из branата образователна степен:

б) възможност за студентите от дефицитни специалности да получават допълнително финансиране от държавния бюджет под формата на стипендия за издръжка;

в) задължение за студента след завършването на образователния курс за определен срок да работи при работодател, осигуряващ работа за такъв специалист в България. Срокът на задължението се определя в зависимост от разходваните средства за обучението на студента;

ж) задължение на студента за изплащане на обезщетение при неизпълнение на договора.

(2) По време на следването и със съгласието на студента конкретен работодател може да встъпи в правата и задълженията на държавата, като поеме за своя сметка средствата за обучението на студента по алинея 1 до придобиването на избраната образователна степен, като в този случай отношенията между студента и работодателя се уреждат с договор между тях.

(3) Представителните на национално равнище организации на работодателите могат да съдействат за отправяне на предложения за сключване на договор за работа в България.

(3) При прекъсване на обучението, незавършването му или отказ на студента да изпълни договора за работа след завършването без основателна причина студентът дължи обезщетение в размер на разходите за обучението му.

(4) В случай че след завършване на висше образование лицето е работило, но не е изпълнило целия срок на договора, дължи обезщетение пропорционално на неспазения срок.

(5) Задължението на студента за работа в България ще се погаси, ако в продължение на не по-малко от 6 месеца от завършването му няма свободно работно място, което отговаря на квалификацията на завършилия. Това обстоятелство се удостоверява с писмено доказателство от Агенцията по заетостта.

(6) Обезщетенията за неизпълнени договори се събират по реда на ДОПК. Събранныте обезщетения от неизпълнени договори се използват целево за финансиране на висшето образование.

Уважаема госпожо Дамянова,

В отговор на Вашето писмо с изх. № КН-853-09-11 от 10.07.2018 г., относно предстоящото разглеждане в Народното събрание на Законопроект за допълнение на Закона за висшето образование, № 854-01-66, Ви уведомявам, че академичното ръководство на УНСС подкрепя така предложените допълнения на Закона за висшето образование.

С уважение,

проф. д.ик.н. Стати Статев

Ректор на УНСС

БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА

Съюз на българския бизнес

Адрес: 1000 София, ул. Алабин 16-20, тел.: +359 2 932 09 11, факс: +359 2 987 26 04
E-mail: office@bia-bg.com, web: www.facebook.com/BusinessBulgaria

БСК е официален партньор на Българското председателство на Съвета на ЕС eu2018bg.bg

eu2018bg.bg

Изх. № 02-00-21#1 / 17.07.2018 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх №	KH-853-09-11
дата	17.01.2018

до
г-жа МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно: На Ваш № KH 853-09-11 /10.07.2018 г.

УВАЖАЕМА Г-ЖО ДАМЯНОВА,

Предложените допълнения в Закона за висшето образование отговарят на една от препоръките, изразявани нееднократно от Българска стопанска камара и работодателите в страната. Те са стъпка в отварянето на системата на висшето образование към съвременните потребности на пазара на труда, но основните проблеми касаещи реформата в тази важна за обществото сфера, остават неразрешени. Считаме, че е наложителен цялостен, комплексен подход в осъвременяването на Закона за висшето образование и поднормативните актове, относящи се до дейността на висшите училища в България.

